

БИЗНЕС
МОДЕЛ

МИННО-ГЕОЛОЖКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ Е СИМВОЛ ЗА ЕНЕРГИЙНА НЕЗАВИСИМОСТ И НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

Учебните ни програми постоянно се адаптират към световното ниво на компаниите от минерално-суровинната индустрия у нас, казва ректорът на МГУ – проф. д-р инж. Ивайло Копрев

Интервю Веселин Стойнев
Фотограф Тони Тончев

В Минно-геоложкия университет имате 40 магистърски, 18 бакалавърски и 32 докторски програми. Как успявате да поддържате такъв мащаб, проф. Копрев?

МГУ работи в много тесен контакт с бизнеса от минерално-суровинната индустрия и в този смисъл нашите учебни планове и програми постоянно се адаптират към световното ниво на компаниите, които оперират в тази индустрия. За да няма образователни изкривявания, бакалавърските ни програми осигуряват твърдия фундамент, а магистърските са според индивидуалността на бизнеса. Например аз водя магистратурата „Подводен добив на полезни изкопаеми“ – на пръв поглед спецификата е несъвместима с нашата реалност. Но липсата на суровини ще ускори бъдещето на подводния добив в океаните и морета. Днес на 5000 метра дълбочина се добиват метали с неколкостранно по-високо съдържание от добива на повърхността. Така че уникалността на нашите магистърски и докторски програми се модулира според нуждите на високотехнологичната минерално-суровинна индустрия.

Не сте ли благодетелствани и от това, че гимназии с дуално обучение, подпомагани от тези компании, ви пращат сигурни кандидат-студенти?

Действително 20% от нашите студенти са възпитаници на дуалните гимназии. Наши преподаватели са автори на учебните програми и учебните пособия, по които се обучават учениците там. Това създава предпоставка за плавен преход от средното към висшето специализирано образование. Примерът от тази година е красноречив – кандидатствали 250 кандидат-студенти, от които след първо класиране са записани за студенти 229. 90% от кандидатствалите знаят защо са при нас, те са направили своя информиран избор. Така че нашият университет е добре разпознаваем, комуникацията е отлична, а връзката с бизнеса и дуалното обучение силна.

С кои компании МГУ е в най-тесни отношения?

В изключително тесен контакт сме с най-големите компании от минерално-суровинната индустрия у нас – „Асарел Медет“, Групата на

„Геотехмин“, „Дънди Прешъс Металс“ и „Минстрой Холдинг“ – четирите големи двигателя в бранша. Към тях можем да добавим КЦМ – Пловдив, „Аурубис“, „Каолин“ на „Кварцверке“, „Ескана“ и много други. Въвеждащите в професията курсове се четат от изявени и харизматични експерти в своите области, например проф. Илия Гърков, проф. Николай Вълканов, д-р инж. Иван Вутов.

А един от най-сериозните стимули за следване в МГУ не е ли фактът, че възпитаниците му се реализират с едни от най-високите заплати у нас?

Това е едно от нещата, които привличат кандидат-студентите. Но напук на глобализацията и мобилността, оказва се, че голяма част от нашите студенти избират МГУ, защото мините са стационарни. Един завод за автомобили може да се премести, но една мина – не. И студентът се чувства спокоен, че може да планира следващите 30 – 50 години от своя живот. От една страна, получава наистина много добро заплащане, от друга – може да се реализира в родината си, в световна компания,

с всички възможности, които тя му дава. Нещо повече, в последните 2 години изградихме МГУ като американски кампус – учебни корпуси, общежития, спортен комплекс, книжарница – всичко е на едно място. Имаме много зелени площи, а и първи инсталирахме зарядни станции за електромобили на територията на кампуса.

Има ли завършили МГУ, които търсят реализация в чужбина?

Около 34 000 души са завършили МГУ в неговата 70-годишна история. От тях над 4500 работят в чужбина. Едно от големите предимства на нашия университет е, че дипломите ни се признават навсякъде по света. Ако искате да отидете в Чили, единствено трябва да си преведете дипломата на испански. Отивате в Канада - превеждате я на френски или английски и започвате да работите наравно с местните инженери, без каквито и да било приравнителни изпити. 100% от завършилите на първа защита наши възпитаници започват работа в минерално-суровинната индустрия.

Имате ли учебни програми на чужди езици?

Имаме няколко магистърски програми на английски език. А също и над 50 споразумения за сътрудничество с различни университети по света и те са работещи – за съвместни магистратури и докторантури, като тези с Университета Леобен (Австрия) и с Фрайбергската минна академия (Германия). Съвместно с Фрайбергската академия и с Шуменския университет наесен започваме две магистърски програми на английски език. Имаме много добри връзки с американски университети, за съжаление, войната прекъсна партньорствата ни с Украйна и Русия.

До какво щеше да доведе обединяването на техническите вузове

в един, срещу което се борихте?

От ден първи нашият студент получава знания, насочени изцяло към реализацията в минерално-суровинната индустрия, тоест химията, физиката, математиката дават не само фундамента, но и надграждат със спецификата на нашето инженерно образование. При едно обединение по какви учебни програми ще се извършва обучението? Рискът да уеднаквим, но същевременно и да осакатим от нужните знания бъдещите инженери, е огромен. Защо например се наложи да бъде възстановено Висшето военновъздушно училище като самостоятелен университет? Отговорът е в спецификата на всеки

Около 34 000 души са завършили МГУ в неговата 70-годишна история. От тях над 4500 работят в чужбина.

един университет. Предвид предизвикателствата, които ни отправя Зелената сделка и произтичащите от нея трансформация и кръгова икономика, да се създават стресения точно в университетите, които са в уникалната позиция да ръководят и насърчават промяната не само в знанието, но и в ценностната система и поведение, чрез приложни изследвания, трансформация на нови знания в иновации и кръгови бизнес модели, е меко казано, неразумно. Зелената трансформация е невъзможна без суровини и ценни метали, не може да има енергийна независимост без собствени ресурси. Ако Лесотехническият университет, Минно-геоложкият университет, Химико-технологичният металургичен университет, Висшето транспортно училище и Висшето училище по телекомуникации и пощи се бяха обединили в едно висше училище,

както искаше бившият министър Денков, то щеше да се направи нова административна шапка върху вече съществуващите. Иначе различните ВУЗ-ове и сега се кооперираме и си помагаме, без да е необходимо да се обединяваме и да се обезличаваме.

Имате ли научноизследователски проекти с бизнеса и бихте ли изброили някои от тях?

99% от научноизследователските ни проекти са изцяло с бизнеса. Приходите от научноизследователска дейност на МГУ през 2019 г. са 1 млн. лв., през 2020 г. – 2 млн., през 2021 г. – 2,5 млн. Научните статии и броят цитирания с импакт фактор в последните 2 години нарастват сериозно. Т.е. имаме едновременно финансова стабилност и разпознаваемост на университета на международно научно ниво. Това е успешният модел на такива специализирани университети като нашия. Но първо, трябва да имаме коректни и стабилни партньори, които да се доверят на нашата експертиза, каквито

са колегите от минерално-суровинната индустрия – четирите големи компании, и второ, да имаме качествени хора, които да могат да откликнат на нуждите им. Средната възраст на преподавателския състав при нас е 48 г., което означава, че имаш 20 г. пред себе си, за да се развиваш. 26 асистенти, 46 главни асистенти, 62 доценти и 18 професори, т.е. пирамидата е изправена, така както трябва да бъде. Колкото до проектите, имаме един особено забележителен – за съхранение на въглероден диоксид в района на „Марица-изток“. По него работим, без обединение от горе, с ХТМУ и ТУ вече година и половина. Искаме да уловим въглеродните емисии и да ги депонираме еко-съобразно в земните недра, така че в следващите 30 – 40 години те да бъдат използвани. Това е енергийна независимост, това е национална сигурност! ■

Проф. д-р инж. Ивайло Копрев

е ректор на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ от 2019 г. През 2001 г. завършва магистратура в същия университет със специалност „Открит добив на полезни изкопаеми“. През 2010-а защитава и докторат по същата проблематика. Работил е в частния бизнес като технолог, началник-производство, главен инженер, прокуриснт и производствен и технически директор в различни международни компании от минерално-суровинната индустрия. От 2004 г. е преподавател в МГУ, започвайки от асистент и достигайки до професор през 2018 г.

